

بانک سوال رایگان

+ پاسخ
تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱ ۹۱۶ ۹۲۱ ۴۰

۱- در بیت «که هم‌رزم جستی هم افسون و رنگ / نیامد ز کار تو بر دوده ننگ»
الف) منظور از «رنگ» در مصراع اول چیست؟
ب) مفهوم مصراع دوم را بنویسید.

۲- مصراع دوم بیت زیر را کامل کنید.
دگر ره چنان شد هنر آشکار /

۳- آرایه مناسب هر بیت را از ستون سمت چپ انتخاب کنید.

الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد	(۱) جناس
ب) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهین شد سپهر آبوس	(۲) استعاره
ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	(۳) تمثیل
د) گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف	(۴) اغراق
ه) ایهام	(۵) ایهام

۴- در بیت «یکی تیر زد بر بر اسب اوی / که اسب اندر آمد ز بالا به روی» ویژگی قهرمانی حماسه مشهود است یا ملی؟

۵- با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.
«زنی بود بر سان گردی سوار / همیشه به جنگ اندرون نامدار
کجا نام او بود گردآفرید / زمانه ز مادر چنین ناورید»
الف) نقش واژه مشخص شده با کدام واژه در مصراع دوم بیت اول یکسان است؟
ب) در بیت دوم کلمه حرف پیوند وابسته‌ساز است.

۶- پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.
الف) در مصراع «سپهد، عنان ازدها را سپرد» نوع «را» (حرف اضافه / نشانه مفعول) است.
ب) در بیت «به خون گر کشی خاک من دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من» واژه (دشمن / خاک) در نقش منادا به کار رفته است.

۷- در کدام گزینه هر سه کلمه رابطه ترادف ندارند؟
الف) گمیت، باره، سمند ب) گبر، ترگ، خود
ج) حصار، باره، دژ

۸- کدام واژه‌ها در دو متن زیر، معنای مشترکی را به ذهن می‌رسانند؟
الف) «هر چند تدبیر در هنگام بلافایده بیشتر ندهد، با این همه عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد.»
ب) «بدانست کاویخت گردآفرید / مر آن را به جز چاره درمان ندید»

- ۹- معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.
(الف) خداوند تعالی او را دولت بر دولت زیادت کرد.
(ب) بچه‌ها، آخرین کارهای مانده را راست و ریس می‌کنند.
(ج) عنان را گران کرد و او را بخواند.
(د) سر و موی او از در افسر است.

۱۰- براساس بیت «تهمن برآشت و با طوس گفت / که رهام را جام باده است جفت» از نظر رستم، علت فرار رهام چیست؟

- ۱۱- با توجه به شعر «دلیران و مردان ایران زمین» بیت پس از بیت زیر را بنویسید.
«به مردی به میدان نهادند روی / جهان شد از ایشان پر از گفت‌وگوی»

- ۱۲- واژگان قافیه در بیت زیر، سبب خلق کدام آرایه ادبی شده است؟
«فرود آمد از دژ به کردار شیر / کمر بر میان، بادپایی به زیر»

«بانک سوال یاوران دانش»

- ۱۳- در کدام بیت «رجزخوانی» قهرمانان دیده نمی‌شود؟
(۱) به گرز گران، دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد، سپهر آبنوس
(۲) بدو گفت خندان: که نام چیست؟ / تن بی‌سرت را که خواهد گریست؟
(۳) هم‌اکنون تو را، ای نبرده سوار / پیاده بیاموزمت کارزار
(۴) خروشید: کای مرد رزم‌آزمای / هم‌آوردت آمد، مشو باز جای

- ۱۴- در کدام بیت «متمم» با دو حرف اضافه نیامده است؟
(۱) به سهراب بر، تیرباران گرفت / چپ و راست، جنگ سواران گرفت
(۲) چو آمد خروشان به تنگ اندرش / بجنبید و برداشت خود از سرش
(۳) نگه کرد سهراب و آمدش ننگ / برآشت و تیز اندر آمد به جنگ
(۴) زنی بود بر سان گردی سوار / همیشه به جنگ اندرون نامدار

- ۱۵- با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌ها، پاسخ دهید.
«به لشکر چنین گفت کاموس گرد / که گر آسمان را بیاید سپر
همه تیغ و گرز و کمند آورید / به ایرانیان، تنگ و بند آورید»
(الف) یک واژه دو تلفظی بیاید.
(ب) بین کدام واژه‌ها شبکه معنایی وجود دارد؟

- ۱۶- املای کدام واژه‌ها با توجه به معنای آن نادرست است؟ درست آنها را بنویسید.
خذلان: خواری / صخره: ریشخند / مضرت: زیان / نسیان: فراموشی / ضجر: آزار / بحران: آشفتگی / وقاحت: بی‌شرمی / سفاهت: نادانی

۱۷- ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

- (الف) اندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد
(ب) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بگشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد
(ج) بدانست سهراب، کاو دخترست / سر و موی او از درِ افسرست

۱۸- مفهوم نوشته شده در ستون ب با کدام مورد ستون الف تناسب دارد؟ (یک مورد اضافه است.)

الف	ب
(۱) چندان تناوری و بلند / که هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد	(الف) رازداری =
(۲) هر آنکه گردش گینی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام	(ب) ناتوانی اندیشه =
(۳) سپهد، عنان، ازدها را سپرد / به خشم از جهان، روشنایی ببرد	(ج) توقف کردن =
(۴) کشانی بخندید و خیره بماند / عنان را گران کرد و او را بخواند	(د) تقدیرگرایی =
(۵) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد	

۱۹- در هریک از دو بیت زیر کدام ویژگی حماسه وجود دارد؟

- (الف) نماند ایچ با روی خورشید رنگ / به جوش آمده خاک بر کوه و سنگ
(ب) ز فتراک بگشود پیچان کمند / بینداخت و آمد میانش به بند

۲۰- مصراع دوم بیت‌های زیر را بنویسید.

- (الف) از این خطّه نغز پدram پاک / جان‌پرور تابناک
(ب) شما را چو باور به یزدان بود / هم او مر شما را
(ج) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم

۲۱- بیت یا عبارت داده شده در ستون الف دارای کدام آرایه در ستون ب است؟ (یک آرایه در ستون ب اضافه است.)

الف	ب
۱- ما را سر باغ و بوستان نیست / هر جا که تویی تفرج آنجاست	اغراق
۲- گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ‌های بی‌شمار است	سجع
۳- شود کوه آهن چو دریای آب / گر بشنود نام افراسیاب	حسن تعلیل
۴- یوسف صدیق، وفادار بود و یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود	حسن آمیزی
	مجاز

۲۲- با توجه به بیت «کمان را بمالید رستم، به چنگ / به شست اندر آورده، تیر خدنگ» برای واژه «شست» یک هم‌آوا بنویسید.

۲۳- با توجه به بیت: «دلیری کجا نام او اشکبوس / همی بر خروشید بر سان کوس» درستی یا نادرستی گزاره‌ها را مشخص کنید.

الف) در بیت یک فعل به قرینه معنایی حذف شده است.

ب) واژه «کجا» حرف ربط وابسته‌ساز است.

۲۴- در گذر زمان، شکل نوشتاری و گفتاری برخی کلمات تغییر می‌کند؛ کدامیک از دو واژه مشخص شده مشمول این تحوّل شده است؟

«در بُن این پرده نیلوفری / کیست کند با چون منی «همسری»؟»

رها شد ز بند زره موی اوی / «درفشان» چو خورشید شد، روی اوی»

۲۵- از میان گروه کلمات زیر یک واژه انتخاب کنید که با واژه مشخص شده در مصراع داده شده مترادف است.
زمانه مرا پتک «ترگ» تو کرد (خدنگ - گرز - آبنوس - خود)

۲۶- جاهای خالی را با مصراع مناسب کامل کنید.

الف) / چون عشق حرم باشد، سهل است بیابانها

ب) شما را چو باور به یزدان بود /

۲۷- در کدام گزینه کاربرد «دو حرف اضافه برای یک متمم» مشهود است؟

الف) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد

ب) بر تیر جورتان ز تحمّل سپر کنم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد

۲۸- معلوم کنید که در هریک از ابیات زیر، فعل «شد» در کدام معنی («فعل اسنادی» یا «رفت») به کار رفته است؟

الف) خرامید و شد سوی آرامگاه / همی کرد گیتی به آیین و راه

ب) به گرز گران دست بر اشکبوس / زمین آهین شد، سپهر آبنوس

«بانک سوال یاوران دانش»

۲۹- در هریک از بیت‌های زیر نوع «را» را بنویسید.

الف) بدو گفت خندان که نام تو چیست؟ / تن بی‌سرت را که خواهد گریست؟

ب) مرا مادرم نام، مرگ تو کرد / زمانه مرا پتک ترگ تو کرد

۳۰- در کدام بیت، هم «واو عطف» دیده می‌شود هم «واو ربط»؟

الف) در دژ بیستند و غمگین شدند / پر از غم دل و دیده خونین شدند

ب) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد

۳۱- مفهوم کنایی مشترک «پتک ترگ شدن» و «سر به زیر سنگ آوردن» در بیت‌های زیر، چیست؟

«مرا مادرم نام مرگ تو کرد / زمانه مرا پتگ ترگ تو کرد»

«پیاده ندیدی که جنگ آورد / سر سرکشان زیر سنگ آورد؟»

۳۲- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

الف) برآهیخت ره‌ام گرز گران / غمی شد ز پیکار دست سران

ب) جز از جام توحید هرگز نوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من

پ) گفت: «در این معرکه یکتا منم / تاج سر گلبن و صحرا منم»

ت) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد

۳۳- جاهای خالی را با مصراع مناسب کامل کنید.

الف) تا خار غم عشقت آویخته در دامن /

ب) / خدنگی گران بر دل دشمن‌اند

۳۴- شخصیت «گردآفرید» را در داستان رویارویی با سهراب، مختصراً تحلیل کنید.

۳۵- کاربرد هریک از آرایه‌های ادبی «تضمین، مراعات‌نظیر، اغراق» به ترتیب، در کدام بیت‌ها مشهود است؟

الف) سپهد عنان ازدها را سپرد / به خشم از جهان روشنایی ببرد

ب) زینهار از قرین بد؛ زنه‌ار! / وَ قَنَا رَبَّنَا عَذَابُ النَّارِ

پ) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

۳۶- در بیت زیر، کدام واژه‌ها «ممال»‌اند؟

«کشانی بدو گفت با تو سلیح / نبینم همی جز فسوس و مزیح»

۳۷- در هریک از بیت‌های زیر نوع «را» را بنویسید.

الف) هم‌اکنون تو را ای نبرده‌سوار / پیاده بیاموزمت کارزار

ب) چه زنم چه نای هر دم، ز نوای شوق او دم / که لسان غیب خوش‌تر، بنوازد این نوا را

۳۸- واژه حذف شده در مصراع نخست بیت زیر را بنویسید و نوع حذف (قرینه لفظی / قرینه معنایی) را مشخص کنید.

«دو لشکر نظاره بر این جنگ ما / بر این گرز و شمشیر و آهنگ ما»

۳۹- بیتی از شعر «دلیران و مردان ایران زمین» بنویسید که قافیه مصراع‌های آن «عزم و رزم» باشد.

۴۰- جاهای خالی را با مصراع مناسب، کامل کنید.

الف) / نگهبان دین، حافظ کشورند

ب) بداندیش را آتش خرمن‌اند /

۴۱- یک ضرب‌المثل، معادلِ مصراع دوم بیت زیر بنویسید.

نباشی بس ایمن به بازوی خویش / «خورد گاو نادان ز پهلوی خویش»

۴۲- بیتی از شعر «دلیران و مردان ایران زمین» بنویسید که قافیهٔ مصراع‌های آن «پاک و تابناک» باشد.

۴۳- یک بیت، بعد از بیت: «فلک در شگفتی ز عزم شماس / ملک آفرین گوی رزم شماس» را بنویسید.

«بانک سوال یاوران دانش»

۴۴- آرایهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

(الف) خروش سواران و اسپان ز دشت / ز بهرام و کیوان همی برگذشت (اغراق / تشبیه)
(ب) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد (تضمین / استعاره)

۴۵- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

هر حماسه چند ویژگی دارد: داستانی، ملّی و

۴۶- در کدام مصراع، متمم با دو حرف اضافه نیامده است؟

(۱) همیشه به جنگ اندرون نامدار
(۲) چو آمد خروشان به تنگ اندرش
(۳) به سهراب بر تیرباران گرفت
(۴) بزد بر بر و سینه اشکبوس

۴۷- نوع «را» در مصراع «مرا مادرم نام، مرگ تو کرد» را بنویسید.

۴۸- بیت زیر را براساس ترتیب اجزای سازنده در زبان فارسی، مرتّب کنید.

دگر ره چنان شد هنر آشکار / کز آن خیره شده دیدهٔ روزگار

۴۹- املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

(الف) عاقل در دفع مکاید دشمن تأخیر (ثواب / صواب) نبیند.

(ب) بعد از تو روا باشد (نقض / نغز) همه پیمان‌ها

(ج) عامل شهری به خلیفه نبشت که دیوار شهر خراب شده است آن را (امارت / عمارت) باید کردن.

۵۰- با توجه به بیت: «بیامد دمان پیش گردآفرید / چو دُخت کمندا فگن او را بدید»، معنی واژهٔ «دمان»، در کدام گزینه به

درستی نیامده است؟

(۱) خروشنده (۲) غرنده (۳) چالاک (۴) مهیب

۵۱- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.

(الف) چو بدخواه او چاره‌گر بُد به جنگ

(ب) در برابر قوّهٔ الهی آنان، هیچ قدرتی را یارای ایستایی نیست.

(ج) دلا، معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد

(د) تو قلب سپه را به آیین بدار / من اکنون، پیاده، کنم کارزار

۵۲- یک بیت بعد از بیت «بدانیش را آتش خرمن‌اند / خدنگی گران بر دل دشمن‌اند» را بنویسید.

۵۳- بیتی از شعر «دلیران و مردان ایران زمین» بنویسید که قافیهٔ مصراع‌های آن «موج و فوج» باشد.

۵۴- بیت زیر را براساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید.
برآشفت سهراب و شد چون پلنگ / چو بدخواه او چاره گر بُد به جنگ